

	PA 7.5.1 PROGRAMA ANALITICĂ	RED	04
		DATA:	21.04.2016
		Pag.1/14	

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA

IP UNIVERSITATEA DE STAT DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE
«NICOLAE TESTEMIȚANU»

Programa
de educație continuă în
PSIHIATRIE, NARCOLOGIE ȘI PSIHOLOGIE MEDICALĂ

CATEDRA Psihiatrie, narcologie și psihologie medicală

Denumirea cursului Gerontopsihiatria

Codul cursului -

Tipul cursului: perfecționare tematică

Numărul total de ore 75

Chișinău 2017

COORDONAT

Ministrul Sănătății al RM

07 2017

[Signature]

Rectorul USMF „Nicolae Testemițanu”

[Signature]

12 2017

Programa a fost discutată și aprobată la:

ședința Consiliului Metodic Central din 12.05.2017

proces verbal nr. 3

Secretarul Consiliului Metodic Central

USMF „Nicolae Testemițanu”

L. Chiriac

ședința Comisiei Metodice de Profil Neurologie, Neurochirurgie, Psihiatrie, Psihologie medicală și Neuropediatrie a Universității de Stat de Medicină și Farmacie «Nicolae Testemițanu» din Republica Moldova din 14.04.2017 proces verbal nr 2

Președintele Comisiei Metodice de Profil

dr. hab. șt. med., profesor universitar,

Academician AȘ RM

Stanislav Groppa

Stanislav Groppa

ședința catedrei Psihiatrie, narcologie și psihologie medicală

din 13.03.2017 proces verbal nr. 16

Șef catedră

dr. hab. șt. med., profesor universitar

A. Nacu

A.Nacu

Programa a fost elaborată de colectivul de autori: doctor în șt. med., conferențiar universitar I.Coșciug; dr. habilitat în șt.med., profesor universitar M.Revenco; dr. în șt. med., conferențiar universitar I.Nastas.

1. Scopul disciplinei

De a familiariza cursanții cu principalele tulburări mintale și comportamentale posibile la persoanele de vârstă a treia, precum și cu particularitățile tratamentului modern al acestora.

II. Obiectivele de formare în cadrul disciplinei

1. De a însuși modalitatea diagnosticării pozitive și diferențiale a îmbătrânirii pozitive și diferențiale a îmbătrânirii fiziologice și patologice
2. De a diagnostica declinul cognitiv minor și major la persoanele de vârstă a treia.
3. De a diagnostica și diferenția modificările de intelect și personalitate la persoanele de vârstă a treia.
4. De a diferenția și trata diferențiat diferite tipuri de demență: Alzheimer, Pick, Parkinson, Creizfeld-Jakob, Bingswager ș.a.
5. De a diagnostica și trata cazurile de delirium la persoanele de vârstă a treia.
6. De a cunoaște și diferenția cazurile de demență și pseudodemență la persoanele de vârstă a treia.
7. De a cunoaște particularitățile de administrare a principalelor clase de remedii psihoactive (antipsihotice, antidepresive, tranchilizante, timostabilizatoare, hipnotice, nootrope, vasoactive, antioxidante, procognitive) la persoanele de vârstă a treia.

III. Conținutul de bază al cursului

Planul tematic

de studii a medicilor la cursul:

GERONTOPSIHIATRIA

PT , durata 0,48 lună, 75 ore, pentru medici psihiatri

Nr d.o	Denumirea compartimentului	Prelegeri (ore)	Stag. clin. (ore)	Seminare (ore)	Examen	TOTAL (ore)
1.	Organizarea serviciului psihiatric gerontologic în Republica Moldova	4	2	-		6
2.	Semiologia psihiatrică în aspect gerontologic	6	3	4		13
3.	Boala Alzheimer	2	4	4		10
4.	Demenția vasculară	2	4	4		10
5.	Demenția în cursul altor boli, clasate la alte locuri	4	4	4		12
6.	Metode de investigație în psihiatrie	2	2	2		6
7.	Terapia psihiatrică și aspectul ei gerontologic	2	6	6		14
	E x a m e n				4	4
	Programe suplimentare					
	TOTAL	20	27	24	4	75

IV. Programa de educație continuă

Nr.d.o.	Conținutul programei
1.	Tulburările psihice datorate proceselor generative cerebrale
2.	Sindromologie psihiatrică la persoanele de vîrsta a treia
3.	Prezentare caz clinic a pacienților de vîrsta a treia cu tulburări endogene
4.	Particularitățile tulburărilor depresive la etapa senilă
5.	Stările de urgență, criteriile de specializare a pacienților geriatrici
6.	Organicitate cerebrală și funcțiile de bază ale creierului
7.	Tulburările psihice de etiologie vasculară și aterosclerotică
8.	Metode de remedii utilizate în cuparea agitației psihomotorii la persoanele de vîrstă senilă
9.	Tulburări anxios-fobice în gerontopsihiatrie
10.	Declinul cognitiv ușor și demență
11.	Tulburări mentale și comportamentale datorate utilizării de substanțe psihoactive
12.	Tulburări psihice în boala Alzheimer cu debut precoce, tardiv, atipic
13.	Particularitățile tulburărilor de somn. Tratamentul cu remedii hipnotice
14.	Suicidologia. Urgențe de etiologie farmacologică. Sindromul neuroleptic malign
15.	Demența vasculară și aterosclerotică multiinfarct-Bingsfangher.
16.	Tratamentul cu remedii antidepressive în gerontopsihiatrie
17.	Tulburări psihice în bolile neurologice (Boala Pick) Boala Huntington. Boala Parkinson. Boala Creizfeld-Iakob. Boala Parkinson).
18.	. Demența alcoolică. Demența în cadrul Hidrocefalei neresorbitive
19.	Tratamentul tulburărilor cognitive și non-cognitive la persoanele de vîrsta a treia
20.	Operaționalitatea scalelor de evaluare în gerontopsihiatrie
21.	Tulburări obsesiv compulsive. Prezentare caz clin
22.	Tulburările de personalitate. Particularități de vîrstă
23.	Tulburări psihice în traumatismul cranio-cerebral
24.	Comportamentul suicidar
25.	Metode de testare în psihiatria geriatrică (clinico-psihologice, proiective, memorie, atenție). Scale de auto- și heteroevaluare
26.	Stările astenice, maniacale, disforice, depresive, paroxismale și isterice în perioada senilă
27.	Tulburare de personalitate disocială și emoțional instabilă
28.	Tipuri potențial periculoase de interacțiuni medicamentoase ale remediilor psihotrope
29.	Psihozele reactive la persoanele în vîrstă
30.	Tulburările psihice în tumorile cerebrale. Sindroamele psihopatologice

V. Bibliografia recomandată:

- Bibliografie obligatorie

1. ICD – 10 Clasificarea tulburărilor mentale și de comportament. Simptomatologie și diagnostic clinic. București, Editura ALL EDUCATIONAL, 1998, 420 p.
2. Kaplan G., Sadok B. Manual de buzunar de Psihiatrie Clinică. Editura Medicală. Liga română pentru sănătate mintală. Ediția a 3-a, 2009, 558 p.
3. Manual de diagnostic și clasificare statistică a tulburărilor mintale. Asociația Psihiatrică Americană, Ediția a 5-ea DSM V TM, București, Editura Medicală Callisto, 2016, 947 p.
4. Prelipceanu D. Psihiatrie clinică. Editura Medicală, 2011, 1091 p.
5. Prelipceanu Dan. Tratat de sănătate mintală. Vol.I, București, Editura Radu Mihailescu Enciclopedică, 2000, 620 p.
6. Taylor D., Paton C., Kerwin R. Ghid de terapie psihiatrică, spitalul Maudsley, Trustul MHS south London și Maudsley, ediția a VII, București, Ed. Medicală, 2005, 298 p.
7. Психиатрия позднего возраста в 2-х томах под ред. Робина Джекоби, Катин Оппенгаймер, OXFORD UNIVERSITY PRESS, 1997, перевод с английского под общей редакцией доц. В.Б. Позняка, Изд-во Сфера, Киев, 2003.
8. Руководство по психиатрии в 2-х томах под ред. А.С. Тиганова Москва., «Медицина», 1999.

- Bibliografie suplimentară

1. Mihai Dumitru Gheorghe. Actualități în Psihiatria biologică, București, INTACT, 1999, 444.
2. Морозов Г.В. Руководство по психиатрии. Москва., 1990.
3. Orientări și perspective în gândirea psihiatrică actuală / coord: Gavril Cornuțiu, Dragoș Marinescu. Oradea, Ed. Universității din Oradea, 2007, vol.5, p. 159-200.
4. Predescu V. Psihiatrie. București, Editura Medicală, 1989, 833 p.
5. Revenco M. Tulburări de personalitate: Clinica și evaluarea psihiatrico-legală. Chișinău: S.n., 2015 (Tipogr. “Bons Offices”). 216 p.
6. Руководство по неврологии по Адамсу и Виктору. Морис Виктор, Аллан Х. Роппер. Москва, ООО “Медицинское информационное агенство”, 2006, 680 с.
7. Смулевич А.Б. Депрессии при соматических и психических заболеваниях. МИА, Москва, 2003, 425.

VI. Metode de predare

- Curs interactiv
- Seminar teoretic
- Stagiare clinică
- Elaborarea tezelor de curs

VII. Metode de evaluare

- Testare cu grilă
- Prezentare referat
- Examen oral

VIII. Limba de predare

română

Recenzie

privind analiza Programului analitic al Modulului de educație medicală continuă
„GERONTOPSIHIATRIE”,

Subsemnatul, Doctor în șt. medicale, conferențiar universitar, numit referent la etapa de deliberare în cadrul Seminarului științific de profil „Psihiatrie și Narcologie” a Programului analitic al Modulului de educație medicală continuă „GERONTOPSIHIATRIE”, studiind conținutul acestui program menționez:

Temele și conținutul lor corespund exigențelor timpului, reflectă problemele actuale ce țin de particularitățile de diagnostic pozitiv și diferențial, tratamentul și recuperarea persoanelor de vârsta a treia cu tulburări mintale și de comportament.

Programul de instruire medicală continuă prevede redarea și deliberarea teoretică a temelor sub aspectul cursurilor și seminarelor interactive, în total – 44 ore, dar și însușirea practică a informațiilor incluse în program în timpul celor 27 ore de stagiere clinică cu discuții de cazuri clinice concrete.

În curricula respectivă sunt suficiente ore teoretico-practice pentru deliberarea celor mai răspândite tulburări de sănătate mintală ale vârstnicului, dar și pentru studierea particularităților administrării remediilor psihoactive, procognitive, nootrope, antioxidante, vasoactive la persoanele de vârsta a treia.

În concluzie, consider că, programul analitic al Modulului de educație medicală continuă „GERONTOPSIHIATRIE” corespunde exigențelor înaintate de Consiliul Național de Atestare și Acreditare din Republica Moldova și poate fi înaintat spre deliberare și aprobare Consiliului de Experți ai Ministerului Sănătății din Republica Moldova.

Referent

Dr. în. șt. med.,

Conferențiar universitar

Ghenadie Cărăușu

Aviz

privind analiza Programului analitic al Modulului de educație medicală continuă

„Gerontopsihiatrie”,

Analizând programul de studii al modulului de perfecționare tematică “Gerontopsihiatrie” am constatat că, el include teme, care permit reactualizarea și creșterea nivelului de cunoștințe a medicilor psihiatri implicați în asistarea pacienților de vârstă a treia cu tulburări de sănătate mintală.

În curricula studiată sunt incluse compartimente dedicate diagnosticului pozitiv și diferențial al principalelor tulburări mintale și de comportament posibile la pacientul vârstnic, care fiind în linii generale similare cu cele ale adultului tânăr, totuși au și unele particularități de vârstă. Concomitant menționez că, de mare importanță teoretică, dar și practică sunt temele, care prevăd specificul tratamentului patologiilor respective la persoanele de vârstă a treia. Este actual și faptul că, programul presupune însușirea practică și aplicativă a temelor propuse cursanților prin realizarea stagerilor clinice, care prevăd analiza teoretico-practică a cazurilor clinice concrete, vizând diversele tulburări mintale și de comportament ale vârstnicului.

Programul a fost revizuit, ținând cont nu doar de actuala dinamică a grupului respectiv de tulburări, ci și de evoluția tratamentelor antipsihotice, hipnotice, precognitive utilizate la moment în clinica de gerontopsihiatrie.

Concluzionând menționez că, programul de instruire al modulului de perfecționare tematică cu tematica “Gerontopsihiatrie”, corespunde cerințelor Consiliului Național de Atestare și Acreditare din Republica Moldova și propun să fie înaintat spre deliberare și aprobare la ședința Consiliului de Experți ai Ministerului Sănătății din Republica Moldova.

Referent

Dr. hab. în. șt. med.,

Profesor universitar

Cobîleanski Oleg

CATEDRA PSIHIATRIE, NARCOLOGIE ȘI PSIHOLOGIE MEDICALĂ

EXTRAS

DIN PROCES VERBAL

13.03..2017

nr 16

Au fost prezenți:

NACU Anatol - șeful Catedrei, doctor habilitat în științe medicale, profesor universitar
REVENCO Mircea – șef didactic, doctor habilitat în științe medicale, profesor universitar
COBÎLEANSCHI Oleg - doctor habilitat în științe medicale, profesor universitar
CHIHAI Jana - șef didactic, doctor în științe medicale, conferențiar universitar
COȘCIUG Ion - șef didactic, doctor în științe medicale, conferențiar universitar
DELIV Inga - doctor în științe medicale, conferențiar universitar
NASTAS Igor - doctor în științe medicale, conferențiar universitar
CĂRĂUȘU Ghenadie - doctor în științe medicale, conferențiar universitar
OPREA Valentin - doctor în științe medicale, conferențiar universitar
BABIN Cezar – asistent universitar
GARAZ Grigore - asistent universitar

Ordinea de zi:

- Aprobarea programei pentru educație continuă la tema **Gerontopsihiatrie**

Conferențiarul universitar I.Coșciug a prezentat planul tematic de studiu și programa modulului Gerontopsihiatrie

În discuții au luat parte profesor universitar, A.Nacu; conferențiarilor universitari I.Deliv și I.Nastas.

S-a decis: a aproba programa luând în seamă schimbările survenite.

Șef Catedră

Doctor habilitat în științe medicale,
Profesor universitar

NACU Anatol

Secretar

Asistent universitar

GARAZ Grigore

EXTRAS

din procesul verbal nr. ____ Ședinței Comisiei metodice de profil Neurologie, Neurochirurgie, Psihiatrie, Psihologie medicală și Neuropediatrie a Universității de Stat de Medicină și Farmacie «Nicolae Testemițanu» din Republica Moldova
din ____ . an. 2017

Prezenți:

Președintele Comisiei:

Stanislav Groppa   Academician AȘ RM, Doctor habilitat în medicină, Profesor universitar

Vice-președinții al Comisiei:

Ion Moldovanu   Doctor habilitat în medicină, Profesor universitar
Mircea Revenco   Doctor habilitat în medicină, Profesor universitar

Membrii Comisiei:

Anatol Nacu   Doctor habilitat în medicină, Profesor universitar
Ion Iliciuc   Doctor habilitat în medicină, Profesor universitar
Grigore Zapuhlîh   Doctor habilitat în medicină, Profesor universitar
Mihai Gavriiliuc   Doctor habilitat în medicină, Profesor universitar
Oleg Pascal   Doctor habilitat în medicină, Profesor universitar
Mihai Hotineanu   Doctor în medicină, Conferențiar universitar
Zota Eremia   Doctor în medicină, Conferențiar universitar

Secretarul Comisiei:

Plotnicu Sorin   Asistent universitar

Ordinea de zi:

Discutarea planului de studiu și a programei modului **Gerontopsihiatrie**

Au luat cuvânt: Stanislav Groppa - Academician AȘ RM, doctor habilitat în medicină, profesor universitar; Anatol Nacu - Doctor habilitat în medicină, Profesor universitar; Ion Iliciuc - Doctor habilitat în medicină, Profesor universitar.

S-a decis unanim: de a aproba planul de studii și Programa modului Gerontopsihiatrie

Președintele Comisiei
d.h.ș.m., Profesor universitar,
Academician AȘ RM

Stanislav Groppa

Secretarul Comisiei
Asistent universitar

Sorin Plotnicu